

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **T. T. H.,** zastoupené Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Brno, Příkop 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 3. 2004, č. j. 24 Az 1961/2003 - 25,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 14. 8. 2003, č. j. OAM-3736/VL-20-05-2003. Tímto rozhodnutím byla žádost stěžovatelky o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu). Krajský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je vydáno v souladu se zákonem a na podkladě dostatečně zjištěného stavu věci, proto žalobu zamítl.

Stěžovatelka v kasační stížnosti a jejím doplnění namítá, že v řízení o udělení azylu byl při zjišťování skutkové podstaty porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem, zejména v § 3 odst. 3 a 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 správního

řádu takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, rozhodnutí žalovaného zrušit. Stěžovatelka dále uvádí, že jí je ve Vietnamu odpíráno právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací, neboť jí není umožněno získat trvalé zaměstnání. Rovněž poukazuje na to, že se v případě návratu do vlasti obává pronásledování a postihu za svůj dlouhodobý pobyt v České republice. Stěžovatelka také namítá, že krajský soud při svém rozhodování nepřezkoumal rozhodnutí žalovaného, pokud se týká neudělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu. Stěžovatelka uzavírá s tím, že důvody, které ji vedly k odchodu z vlasti a k podání žádosti o udělení azylu, jsou dostatečné pro udělení azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; rovněž požádala o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že považuje rozsudek krajského soudu i svoje rozhodnutí za vydaná v souladu se zákonem a odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatelky. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) - ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatelka to sice v kasační stížnosti výslovně neuvádí, ale z jejího obsahu vyplývá, že uplatňuje důvody kasační stížnosti uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem, vadu řízení před správním orgánem spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a vadu řízení před krajským soudem.

Prvotní jsou námitky týkající se nedostatečného zjištění skutkového stavu, neboť jen na základě úplného a řádného zjištění všech rozhodných skutečností lze stavět právní závěry o naplnění zákonných podmínek pro udělení azylu.

K tomu ze správního spisu vyplynulo, že dne 8. 8. 2003 podala stěžovatelka žádost o udělení azylu, kterou odůvodnila tím, že ve Vietnamu neuspěla při přijímacích zkouškách na vysokou školu a proto odjela za výdělkem do Ruska, kde se jí však nedařilo. Na pozvání bratrance pak přijela do České republiky. O azyl žádá kvůli legalizaci pobytu. Jak vyplynulo

z protokolu o pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu stěžovatelka odjela z Vietnamu kvůli dlouhodobě nepříznivé finanční situaci a do České republiky přijela za výdělkem; o azyl žádá proto, že nemá žádné doklady. Ve Vietnamu žádné jiné potíže neměla a v případě návratu se ničeho neobává. Žalovaný rozhodnutím ze dne 14. 8. 2003 žádost stěžovatelky o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Namítá-li stěžovatelka, že žalovaný nedostatečným způsobem zjistil skutkový stav, nemůže se s ní Nejvyšší správní soud ztotožnit. V daném případě byla žádost stěžovatelky o udělení azylu zamítnuta proto, že neuváděla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu [§ 16 odst. 1 písm. g) cit. zákona]. Jak vyplynulo ze správního spisu stěžovatelka skutečně žádné takové skutečnosti neuváděla, naopak několikrát sdělila, že ve Vietnamu neměla žádné problémy s policií, soudy ani jinými státními orgány a že žádost o udělení azylu podává z důvodu legalizace pobytu v České republice. Navíc stěžovatelka výtku směřující k řízení před správním orgánem omezila jen na opětovný výčet domněle porušených ustanovení správního řádu, aniž by označila konkrétní důvod či důkaz pro takové své tvrzení. Nejvyšší správní soud tak nezjistil naplnění tvrzeného kasačního důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit.

Zpochybňuje-li stěžovatelka postup krajského soudu, který nepřezkoumal rozhodnutí žalovaného, pokud se týká otázky neudělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu, je třeba poukázat na § 75 odst. 2 s. ř. s., podle kterého krajský soud přezkoumává napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů. V daném případě nejen že žalovaný o neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu nerozhodoval, ale stěžovatelka v žalobě ani žádné porušení ve vztahu k uvedenému ustanovení nenamítala. Není tak možné krajskému soudu vyčítat, že se nezabýval námitkou, která v žalobě obsažena vůbec nebyla. V posuzovaném případě navíc byla žádost stěžovatelky o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 zákona o azylu a žalovaný tak vůbec nebyl povinen se důvody pro udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu zabývat (stěžovatelka ostatně ve správním řízení ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu neuváděla). Pokud totiž v řízení o azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona o azylu, pak správní orgán bez dalšího - ale jen ve lhůtě podle odstavce 2 téhož ustanovení - zamítne žádost, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v § 13 a § 14 zákona o azylu je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 citovaného zákona. Tento důvod však žalovaný vůbec nebyl povinen zkoumat. Žalovaný správně zamítl žádost stěžovatelky jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť stěžovatelka neuváděla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Zmínil-li žalovaný v odůvodnění rozhodnutí, že po posouzení osobní situace stěžovatelky a poměrů ve Vietnamu dospěl k závěru, že stěžovatelka nesplňuje důvody pro udělení humanitárního azylu, stalo se tak nad rámec zákonné povinnosti, ale bez ohledu na věcnou správnost vydaného rozhodnutí. Za této situace nebyl postup soudu v rozporu se zákonem a nedošlo k naplnění důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Stěžovatelka rovněž namítá, že důvody, které v žádosti o udělení azylu uvedla, jsou dostatečné pro udělení azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu a azyl jí tak měl být udělen. Při hodnocení důvodnosti této námitky Nejvyšší správní soud vycházel z § 12 zákona o azylu. Podle citovaného ustanovení se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec: a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Jak vyplynulo ze správního spisu, stěžovatelka v průběhu správního řízení ani řízení před soudem nikdy neuvedla, že by byla ve Vietnamu pronásledována za uplatňování politických práv a svobod, ani že má obavu z pronásledování z některého z důvodů uvedených pod písmenem b) výše citovaného ustanovení. Naopak opakovaně uváděla, že Vietnam opustila kvůli tomu, že nebyla přijata na vysokou školu a také kvůli dlouhotrvající špatné finanční situaci. Nejvyšší správní soud v této souvislosti pro stručnost odkazuje na ustálenou správní judikaturu, mezi jinými na svůj rozsudek ze dne 27. 8. 2003, sp. zn. 5 Azs 3/2003, podle něhož *obtíže žadatele o azyl stran obživy či možností seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické* a také na rozsudek ze dne 31. 10. 2003, sp. zn. 4 Azs 23/2003, kde soud uvedl, *že ekonomické problémy žadatele o azyl, nejsou bez dalšího důvodem pro udělení azylu*. Ekonomicko - sociální situace stěžovatelky, jejíž motivací pro žádost o azyl je snaha zlegalizovat pobyt v České republice, aby zde mohla pracovat, je přitom zjevně hlavním a jediným důvodem její žádosti o azyl. Nejvyšší správní soud proto přisvědčuje krajskému soudu i žalovanému, že tento stav skutečně nelze považovat za pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu. Pokud jde o možnost udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, tak k té se již zdejší soud vyjádřil výše. Žalovaný, který žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou, i krajský soud, který tento postup shledal v pořádku, tak postupovaly zcela v souladu se zákonem. Nejvyšší správní soud tedy nezjistil ani naplnění důvodu kasační stížnosti uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Stěžovatelka rovněž namítá, že je jí ve Vietnamu odpíráno právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací a také, že se obává návratu do Vietnamu. Těmito jejími námitkami se však Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť je stěžovatelka poprvé uplatnila až v kasační stížnosti, ačkoli je mohla vyjádřit již v žalobě, případně ve správním řízení. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. je totiž kasační stížnost nepřípustná, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem (Městským soudem v Praze), ač tak učinit mohl.

Žádný ze stěžovatelkou uváděných důvodů kasační stížnosti tak nebyl shledán, proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a zamítl ji (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. března 2005

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu